

BÀI 23

SẮT, GANG, THÉP

MỤC TIÊU

Sau bài học, HS có khả năng :

- Nêu nguồn gốc của sắt, gang, thép và một số tính chất của chúng.
- Kể tên một số dụng cụ, máy móc, đồ dùng được làm từ gang hoặc thép.
- Nêu cách bảo quản đồ dùng bằng gang, thép có trong gia đình.

ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

- Thông tin và hình trang 48, 49 SGK.
- Sưu tầm tranh ảnh một số đồ dùng được làm từ gang hoặc thép.

HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Hoạt động 1 : THỰC HÀNH XỬ LÝ THÔNG TIN

* *Mục tiêu* : HS nêu được nguồn gốc của sắt, gang, thép và một số tính chất của chúng.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 : Làm việc cá nhân

HS đọc thông tin trong SGK và trả lời các câu hỏi :

- Trong tự nhiên, sắt có ở đâu ?
- Gang, thép đều có thành phần nào chung ?
- Gang và thép khác nhau ở điểm nào ?

Bước 2 : Làm việc cả lớp

GV gọi một số HS trình bày bài làm của mình, các HS khác góp ý.

Kết luận :

- Trong tự nhiên, sắt có trong các thiền thạch và trong các quặng sắt.
- Sự giống nhau giữa gang và thép :
 - Chúng đều là hợp kim của sắt và các-bon.
- Sự khác nhau giữa gang và thép :
 - + Trong thành phần của gang có nhiều các-bon hơn thép. Gang rất cứng, giòn, không thể uốn hay kéo thành sợi.
 - + Trong thành phần của thép có ít các-bon hơn gang, ngoài ra còn có thêm một số chất khác. Thép có tính chất cứng, bền, dẻo,... Có loại thép bị gỉ trong không khí ẩm nhưng cũng có loại thép không bị gỉ.

Hoạt động 2 : QUAN SÁT VÀ THẢO LUẬN

* Mục tiêu : Giúp HS :

- Kể được tên một số dụng cụ, máy móc, đồ dùng được làm từ gang hoặc thép.
- Nêu được cách bảo quản một số đồ dùng bằng gang, thép.

* Cách tiến hành :

Bước 1 :

GV giảng : Sắt là một kim loại được sử dụng dưới dạng hợp kim. Hàng rào sắt, đường sắt, đinh sắt,... thực chất được làm bằng thép.

Bước 2 :

GV yêu cầu HS quan sát các hình trang 48, 49 SGK theo nhóm đôi và nói xem gang hoặc thép được sử dụng để làm gì.

Bước 3 :

- GV yêu cầu một số HS trình bày kết quả làm việc của nhóm mình và chia bài.

Dưới đây là đáp án :

- + Thép được sử dụng :

Hình 1 : Đường ray tàu hỏa

Hình 2 : Lan can nhà ở

Hình 3 : Cầu (cầu Long Biên bắc qua sông Hồng)

Hình 5 : Dao, kéo, dây thép

Hình 6 : Các dụng cụ được dùng để mở ốc vít

+ Gang được sử dụng : Hình 4 : Nồi.

- Tiếp theo, GV yêu cầu HS :

+ Kể tên một số dụng cụ, máy móc, đồ dùng được làm từ gang hoặc thép khác mà bạn biết.

+ Nêu cách bảo quản những đồ dùng bằng gang, thép có trong nhà bạn.

Kết luận :

- Các hợp kim của sắt được dùng làm các đồ dùng như nồi, chảo (được làm bằng gang) ; dao, kéo, cày, cuốc và nhiều loại máy móc, cầu,... (được làm bằng thép).
- Cần phải cẩn thận khi sử dụng những đồ dùng bằng gang trong gia đình vì chúng giòn, dễ vỡ.
- Một số đồ dùng bằng thép như cày, cuốc, dao, kéo,... dễ bị gỉ, vì vậy khi sử dụng xong phải rửa sạch và cất ở nơi khô ráo.